

**PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO
BIUDŽETO 2025 METŲ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Pensijų anuitetų fondo (toliau – Fondo) biudžeto 2025-2027 metų projektas (toliau – Biudžeto projektas) parengtas, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskelbtą šalies ekonominės raidos scenarijų 2025 – 2027 m. ir VSDF valdybos parengtą įplaukų ir išlaidų prognozę, įvertinus II pakopos pensijų kaupimo dalyvių, sulauksiančių senatvės pensijos amžiaus 2025-2027 m., sukauptų sumų dydį ir potencialių pensijų anuitetų gavėjų skaičių.

Pagrindinės veiklos įplaukos ir išlaidos

Prognozuojamas 2025 m. bendras asmenų, įsigysiančių pensijų anuitetą, skaičius yra 2057, o 2026 m. ir 2027 m. - atitinkamai 2096 ir 3191 gyventojai, įvertinus tai, kad 2026 m. bus indeksuojamos ribos, nuo kurių priklauso, kokią pensijų išmokos rūšį gali rinktis pensijų kaupimo dalyviai. Toks scenarijus pasirinktas, atsižvelgus į ketverių metų Fondo veiklos patirtį. Prognozuojama, kad didžioji dalis pensijų kaupimo dalyvių, sukopusių 10,8 tūkst. eurų ir daugiau, įsigis pensijų anuitetus per du mėnesius sukakus senatvės pensijos amžių, o pensijų anuitetus įsigysiančių pensijų dalyvių vidutinė sukaupta suma II pakopos pensijų fonde 2025 m. bus apie 14,6 tūkstančių eurų. Prognozuojant naujų pensijų anuitetų gavėjų skaičių 2025-2027 metais, yra atsižvelgiama į pensijų kaupimo dalyvių, kuriems ankstesniais metais sukako senatvės pensijos amžius, skaičių, darant prielaidą, kad 25% jų įsigis pensijų anuitetą per artimiausius vienerius metus.

Vadovaujantis ketverių Fondo veiklos metų patirtimi, prognozuojama, kad 15 proc. asmenų, įsigysiančių pensijų anuitetą, t.y. 309 žmonės 2025 metais, 314 – 2026 metais ir 479 – 2027 metais rinksis atidėtąjį pensijų anuitetą, todėl į Fondą bus pervesta tik apie 15 proc. II pakopos pensijų fonde sukauptos sumos (tikslus procentas priklauso nuo asmens amžiaus, kai jis kreipiasi dėl pensijų anuiteto įsigijimo). Likusi dalis rinksis standartinį arba standartinį su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu pensijų anuitetą.

Šios prielaidos taip pat įvertintos, prognozuojant Fondo įplaukas iš vienkartinį įmokų: 2025 m. numatoma gauti 29 961 tūkst. Eur, 2026 m. ir 2027 m. – 36 677 tūkst. Eur ir 57 790 tūkst. Eur atitinkamai. Iš jų 2,5 proc., t.y. 2025 metais 749 tūkst. (2026 m. ir 2027 m. – 917 tūkst. ir 1 445 tūkst. atitinkamai) vienkartinį atskaitymų nuo gautų pensijų anuitetų įmokų numatoma skirti pensijų anuitetų mokėjimo valdymo ir administravimo išlaidų dengimui. Likusi suma – 2025 metais 29 212 tūkst. Eur (2026 m. ir 2027 m. – 35 760 tūkst. Eur ir 56 345 tūkst. Eur atitinkamai) bus skiriama investavimui ir pensijų anuitetų mokėjimams vykdyti.

Biudžeto projekte pensijų anuitetų išmokoms 2025 m. numatoma skirti 4 193 tūkst. Eur (2026 m. ir 2027 m. – 6 087 tūkst. Eur ir 8 813 tūkst. Eur atitinkamai), atsižvelgus į prognozuojamą įsigytų pensijų anuitetų pasiskirstymą pagal rūšis bei vidutinę sukauptą sumą, už kurią įsigijamas pensijų anuitetas ir pensijų anuitetų įsigijimo pasiskirstymą metų bėgyje. Atidėtojo pensijų anuiteto atveju išmokos pradedamos mokėti, tik asmeniui sukakus 85 metų, t.y. šią pensijų anuiteto rūšį pasirinkusiems asmenims 2025-2027 metais pensijų anuiteto išmokos dar nebus mokamos.

Valdymo ir administravimo išlaidos prognozuojamos įvertinus Lietuvos Respublikos įstatymais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais deleguotas funkcijas. Šios išlaidos 2025 m. sudarys 591 tūkst. Eur. Iš jų 463 tūkst. Eur sudarys darbo užmokesčio, įskaitant Pensijų anuitetų fondo tarybos (toliau – Taryba) narių atlygio išlaidas, kartu su susijusiais mokesčiais ir socialinio draudimo įmokomis. Minėtos išlaidos sudarytų 78 proc. visų valdymo administravimo išlaidų sumos. 2025 m. planuojama skirti 30 tūkst. Eur programinės įrangos eksploatavimui, vystymui, atnaujinimui bei priežiūrai, 68 tūkst. Eur. sudarys Pensijų anuitetų fondo veikloje naudojamos programinės įrangos amortizacija. Valdymo ir administravimo išlaidos bus dengiamos vienkartinį atskaitymų nuo gautų pensijų anuitetų įmokų įplaukų lėšomis, kurios bus pakankamos šioms išlaidoms padengti. Planuojamos valdymo ir administravimo išlaidos 2026 m. ir 2027 m. sudarys 774 tūkst. Eur ir 866 tūkst. Eur atitinkamai, iš jų 538 tūkst. Eur ir 560 tūkst. Eur sudarys darbo užmokesčio, įskaitant Tarybos narių atlygį, ir susijusių mokesčių išlaidas.

Kitas išlaidas sudaro su investavimo veikla susijusios išlaidos, tokios kaip komisinių mokesčiai tarpininkams, vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo ir atsiskaitymo mokesčiai. Numatoma šių išlaidų suma 2025 m. - 97 tūkst. Eur, 2026 ir 2027 m. – 134 tūkst. Eur ir 195 tūkst. Eur atitinkamai

Finansinė ir investicinė veikla

Fondo turtas, atskaičius 2,5 proc. atskaitymo nuo vienkartinių įmokų, pervedamų pensijų anuitetui įsigyti, sumą ir iki 6 mėnesių išmokoms reikalingą sumą, bus investuojamas, o lėšos, gautos išpirkus laikomus ne nuosavybės vertybinius popierius ir pardavus Augimo portfelio kolektyvinio investavimo subjektų vienetus (ETF) reinvestuojamos (2025 m. – 700 tūkst., 2026 m. – 300 tūkst. Eur, 2027 m. – 600 tūkst. Eur). 2025 m. planuojama investuoti 25 695 tūkst. Eur (2026 m. ir 2027 m. – 29 983 tūkst. Eur ir 48 646 tūkst. Eur atitinkamai) į įvairias finansines priemones: Lietuvos Respublikos ir užsienio šalių vyriausybių ir kitų patikimų ūkio subjektų išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius, kolektyvinio investavimo subjektų vienetus. Iš investicijų palūkanomis 2025 m. numatoma gauti 383 tūkst. Eur įplaukų (2026 m. ir 2027 m. - 498 tūkst. ir 684 tūkst. Eur atitinkamai).

Numatoma, kad įplaukos iš atskaitymo nuo vienkartinių įmokų 2025 m. – 2027 m. pilnai padengs planuojamas pensijų anuitetų mokėjimo veiklos valdymo ir administravimo išlaidas, todėl ketinama jau 2025 m. anksčiau laiko gražinti 216 tūkst. Eur paskolų Finansų ministerijai (2026 m. planuojama gražinti 128 tūkst. Eur).

Pinigų ir jų ekvivalentų pasikeitimas

Prognozuojamos **2025 m. Fondo biudžeto įplaukos iš viso 31 045 tūkst. Eur.** Prognozuojamas apskaičiuotų Fondo biudžeto įplaukų surinkimo lygis yra 100 proc., nes įsipareigojimai Fondui atsiranda, tik pensijų kaupimo bendrovėms pervedus pensijų anuitetų įmokas. Skirtumai nuo biudžeto gali atsirasti tik dėl kitokio faktinio pensijų kaupimo dalyvių, kurie įsigis pensijų anuitetus, skaičiaus, jų sukauptų sumų bei Fondo įplaukų iš investuoto turto. Prognozuojamos 2026 m. ir 2027 m. Fondo biudžeto įplaukos iš viso - atitinkamai 37 476 tūkst. ir 59 074 tūkst. Eur.

2025 m. prognozuojamos Fondo biudžeto išlaidos 30 793 tūkst. Eur, 2026 m. ir 2027 m. - atitinkamai 37 106 tūkst. Eur ir 58 520 tūkst. Eur.

Prognozuojama, kad einamųjų metų įplaukos 2025 m. viršys išlaidas 252 tūkst. Eur, o 2026 m. ir 2027 m. - 370 tūkst. Eur ir 554 tūkst. Eur atitinkamai.

2025 m. pradžioje Fondo einamosiose sąskaitose planuojamas pinigų likutis 1 109 tūkst. Eur, metų pabaigoje planuojamas pinigų likutis 1 361 tūkst. Eur (2026 m. ir 2027 m. atitinkamai 1 731 tūkst. Eur ir 2 285 tūkst. Eur). Toks pinigų likutis reikalingas pensijų anuitetų mokėjimams per artimiausius 6 mėnesius vykdyti.